

ANVENDELSE AF AREALER I HERNING KOMMUNE

Der er mange interesser, indsatser og målsætninger, både nationale og lokale, der har betydning for arealanvendelsen i Herning Kommune, og som må forventes at få større betydning i de kommende år. Et eksempel er den grønne treparts aftale, der forventeligt vil betyde at en større del af arealerne skal omlægges. Særligt skov, energiprojekter, natur og områder til klima-, og lavbundsprojekter forventes at komme til at lægge beslag på større arealer end i dag. Samtidig er der også andre interesser som by- og erhvervsudvikling, landskabskvaliteter, oplevelsesværdier, rekreative muligheder og fødevarerproduktion, der skal indgå i arealkabalen.

Ser man på indsatserne samlet, er der behov for at finde en balance og en overordnet tilgang til anvendelsen af vores arealer. Vi skal sætte rammerne for udvikling og løfte en lang række indsatser, samtidig med at vi skal passe på særlige ressourcer og de værdier og kvaliteter, vi ønsker, skal kendetegne vores kommune.

Vi skal også finde balancen mellem overordnede målsætninger og indsatser og de lokale ønsker og behov. Det kan vi som kommune ikke gøre alene, og det betyder også, at vi nogle gange skal gøre tingene på nye måder.

Med afsæt i de overordnede strategiske principper for kommuneplanen er der derfor udarbejdet en strategi for, hvordan vi som kommune vil arbejde med arealanvendelse i det åbne land. Herning Kommune har valgt en tilgang til arbejdet med arealerne, hvor vi ser på arealerne og de tilknyttede værdier, funktioner og indsatser ud fra tre overordnede kategorier. Derudover tager vi afsæt i en overordnet metode til arbejdet med arealerne, der vægter samarbejde, helhed og fleksibilitet.

KATEGORIER AF AREALER OG FUNKTIONER

Arealerne i Herning Kommune er kendetegnet af mange forskellige kvaliteter og funktioner. For at have et fælles sprog for forskellige typer af arealanvendelse og funktioner har vi defineret nedenstående tre kategorier. Det giver os et fælles ståsted for vores udpegninger og retningslinjer i kommuneplanen, og er samtidig en ramme for, hvordan vi kan bringe viden om kvaliteter, ressourcer og værdier i spil for de indsatser, der ligger uden for kommuneplanen.

KVALITETER OG OPLEVELSER

Det er de steder og områder, vi vil passe særligt på – fordi de har en værdi i sig selv og er en del af vores arv og identitet. Det er steder, der er kendetegnet af særlige kvaliteter og / eller oplevelser. Vi skal sikre, at vi værner om og tager udgangspunkt i disse kvaliteter, når vi udvikler projekter og planer.

Bevaringsværdige og værdifulde landskaber, grundvand, særligt beskyttet natur, kulturmiljøer

DET STEDBUNDNE

Det er områder, der er kendetegnet af, at der er helt specielle og lokale forudsætninger, der betyder, at de ligger et bestemt sted. Ved ændring i anvendelsen af arealer, skal vi være særligt opmærksomme på, om der er stedbundne forhold, der peger på at fastholde en bestemt anvendelse eller ændre anvendelsen til et andet formål.

Fødevarerproduktion, eksisterende by/erhverv og infrastruktur, natur (herunder fredskov), å-systemer (vand i landskabet)

INDSATSER

Det er indsatser vi skal finde plads til i de kommende år. For eksempel i forbindelse med realisering af den grønne trepart, produktion af energi og klimatilpasning. Det er indsatser der kræver at vi ændrer anvendelse af arealer, og hvor vi skal sikre en balance i forhold til og tage udgangspunkt i de forhold, der er stedbundne eller udgør nogle helt særlige kvaliteter.

Vedvarende energi, skovrejsning, plads til mere natur, klimatilpasning, drikkevandsbeskyttelse, by- og erhvervsudvikling, udtagning af lavbundsarealer, infrastruktur med mere.

MÅDEN VI VIL ARBEJDE MED AREALER

At bruge vores arealer med omtanke handler i høj grad om, hvordan vi arbejder med konkrete projekter og indsatser, og hvem vi arbejder sammen med. Der findes ikke én løsning der kan håndtere de mange komplekse problemstillinger og muligheder. Noget kan løftes som udpegninger i kommuneplanen, andet i forbindelse med konkrete projekter og andre steder skal vi helt nye veje for at finde de gode løsninger. Arealudpegninger i kommuneplanen, som traditionelt har været ramme om arealanvendelsen, kan derfor ikke stå alene.

Derfor kommer det fremtidige arbejde med ændring i anvendelsen af arealerne i Herning Kommune til at ske med udgangspunkt i vores principper om at se på helheden og tænke multifunktionelt. Vi skal samarbejde med relevante aktører om at finde løsninger, og i forhold til nogle indsatser vil vi som kommune være mere opsøgende og proaktive, end vi tidligere har været.

UDPEGNINGER OG RETNINGSLINJER I KOMMUNEPLANEN

Skal fungere som administrationsgrundlag

Kan udstille viden på et overordnet niveau

Kan pege på strategiske arealer, der kan understøtte både kommunens og andre aktørers indsatser

Kan pege på særlige indsatser og pejlemærker

KOMMUNEPLANEN SOM AFSÆT FOR INDSATSER

Videns- og potentialekort som grundlag for dialog og indsatser

Implementering af for eksempel grøn trepartsaftale

Konkrete indsatser og / eller projekter, der kan understøtte omstilling af arealanvendelsen

HELHED OG SAMARBEJDE

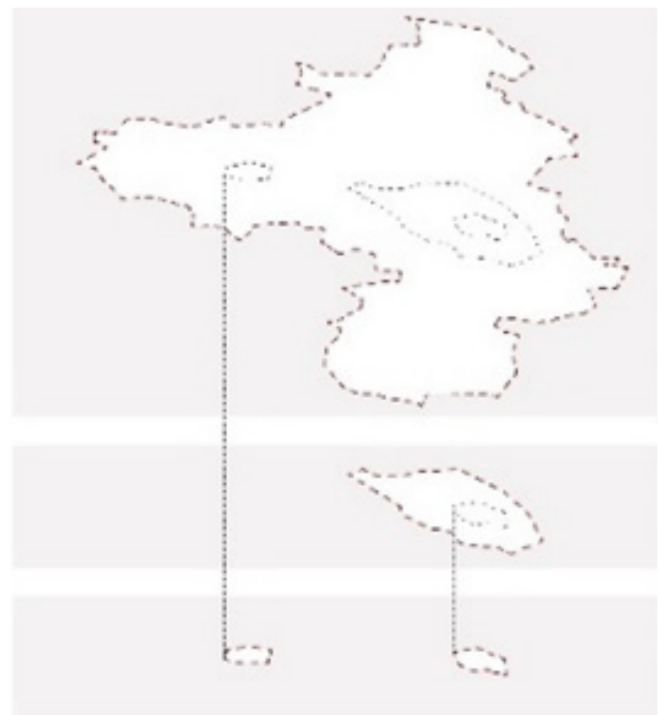
Helhedsorienteret og multifunktionelt - arbejde med helhedsplaner med afsæt i stedets potentialer og muligheder for synergi

Som kommune være opsøgende og proaktiv - for eksempel arbejde med prøvehandlinger, understøtte lokale initiativer med mere

Styrke samarbejde og processer (eksternt / internt) med fokus på fælles afsæt, tværfaglighed og synergi

Helheds- og landskabsplaner

Kommuneplanen er i sit udgangspunkt overordnet og sektororienteret. Derfor kan vi have brug for at udarbejde helheds- og landskabsplaner, når vi skal udvikle lokale og konkrete projekter. For at sikre helhed og bringe den lokale viden og erfaring fra lodsejere og borgere i spil.

Helheds- og landskabsplaner giver mulighed for at se på et område / projekt i flere skalaer. Hvilke overordnede sammenhænge, indgår området i, og hvad

Potentiale- og videnskort

I arbejdet med planlægning for og omlægning af arealer har vi både fokus på at se på helheden samt bringe ny og lokal viden og potentialer i spil. Det kan være for kommunen som helhed, eller det kan være for mindre områder. Det kan for eksempel være de områder i Herning Kommune, hvor der på sigt er potentiale for en styrket indsats for at skabe større og mere sammenhængende naturområder, eller et lokalt område, hvor realisering af et lavbundsprojekt med fordel kan tænkes sammen med rekreative funktioner, skovrejsning, bosætning eller lignende.

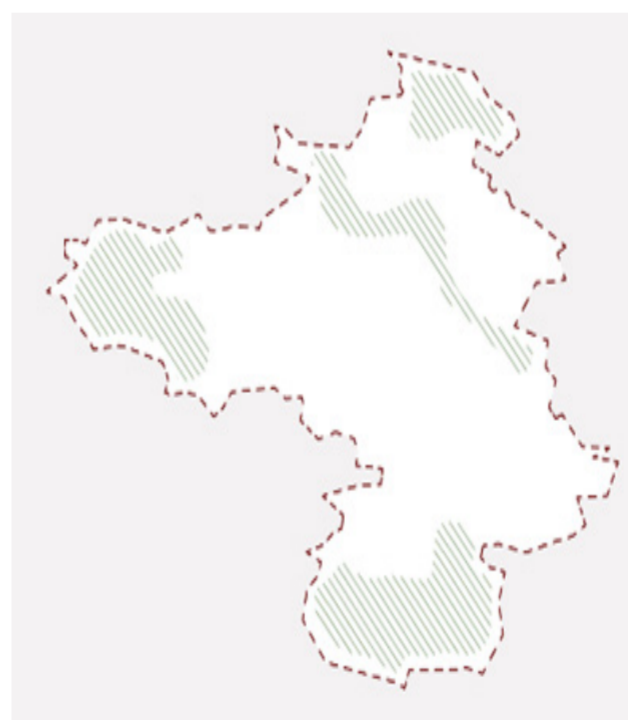
Disse potentiale- og videnskort kan udmønte sig i konkrete projekter eller implementeres i kommuneplanen i form af for eksempel tematillæg.

Helhedsplanlægning samt potentiale- og videnskort kan i samspil med den lokale viden også bruges til at skabe sammenhæng og helhed i konkrete projekter – og dermed udnytte de lokale muligheder og synergi bedst muligt.

Tematillæg

Vi har en forventning om, at vores princip om at være fleksible – fordi vi ser muligheder nu, og verden forandrer sig – kommer til at til at udmønte sig i tema-tillæg til kommuneplanen. Tema-tillæggene kan både omfatte hele kommunen – for eksempel i forhold til at opdatere udpegninger og retningslinjer i forhold til ny viden eller lovgivning – men kan også omfatte mindre områder, hvor vi har brug for en tværgående opdatering af udpegninger og rammer, for at realisere konkrete planer og projekter. Disse tematillæg vil give mulighed for en målrettet inddragelse af relevante aktører med lokal viden og interesse i et specifikt område eller tema.

Potentiale- og videnskort kan kortlægge og udstille viden og muligheder for hele Herning Kommune eller for delområder, for eksempel i forhold til særlige landskabstræk, eller områder med et stort potentiale for synergi.